

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกอง

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้มีหนังสือที่ วพ ๐๒๐๓/๒๑๒๕๒ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่าปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีอำนาจแต่งตั้งรองเลขาธิการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนในกรณีที่เลขาธิการฯ ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ โดยจะแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนเป็นคราว ๆ ไป หรือแต่งตั้งไว้ล่วงหน้าเป็นการประจำก็ได้แต่ในการรักษาราชการแต่ละคราวจะมีผู้รักษาราชการได้เพียงคนเดียว (อาศัยอำนาจตามข้อ ๔๒ วรรคสอง ประกอบกับข้อ ๔๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕)

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ขอรื้อเกี่ยวกับการแต่งตั้งให้ข้าราชการรักษาราชการแทนเพิ่มเติมจากที่เคยหารือข้างต้นว่า ในกรณีแต่งตั้งให้ข้าราชการรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกอง โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๓๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ นั้น จะสามารถดำเนินการได้ในลักษณะเดียวกับการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการฯ ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เคยขอความเห็นมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้หรือไม่เพียงใด ทั้งนี้เพื่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง) แล้ว เห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๓๓ วรรคสาม^๑ กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการระดับ

^๑ ข้อ ๓๓ สำนักงานเลขาธิการกรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของกรม และราชการที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือแผนกใดโดยเฉพาะมีเลขานุการกรมเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการกรม

ส่วนราชการตามข้อ ๓๑ (๒) และ (๓) ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นๆ โดยให้มีผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองหัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่าผู้อำนวยการกองหัวหน้ากอง หรือหัวหน้าแผนก เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการตามวรรคสอง ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน โดยมีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามมิให้มีการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนตามข้อ ๓๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวไว้ล่วงหน้าแต่อย่างใด ฉะนั้น หากอธิบดีของกรมใดเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้เป็นไปโดยต่อเนื่องตลอดไป จะออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการในกรมเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองไว้ล่วงหน้าเป็นการประจำ ก็อาจกระทำได้ แต่ในคำสั่งดังกล่าวจะต้องระบุไว้เป็นเงื่อนไขด้วยว่า ในกรณีที่ผู้อำนวยการกองไม่อาจปฏิบัติราชการได้ จึงจะให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทน และข้าราชการที่จะรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองในคราวหนึ่งจะมีได้เพียงคนเดียวเท่านั้น

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๑